

DECIZIE

13 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

examinând cererea de recurs declarată de Rotari Alexandr
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, împotriva lui Rotari Alexandr privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă înafara termenului legal

c o n s t a ț ă:

La 09 noiembrie 2015, BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Rotari Alexandr, solicitând încasarea de la Rotari Alexandr în beneficiul BC „Investprivatbank” SA, conform contractului de credit nr. 31-PF-08 din 21 februarie 2015 datorata în sumă de 3 500 496,18 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2016 acțiunea a fost admisă, s-a încasat de la Rotari Alexandr în beneficiul BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, cu titlu de datorie cu calculele aferente suma de 3 500 496,18 lei. S-a încasat de la Rotari Alexandr în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25 000 lei.

La 04 aprilie 2017 Rotari Alexandr a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 decembrie 2016, solicitând repunerea în termenul de depunerea a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 s-a respins cererea apelantului Rotari Alexandr privind repunerea în termen de declararea a apelului. S-a restituit cererea de apel ca fiind depusă înafara termenului legal și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 24 mai 2017, și la 18 iulie 2017, Rotari Alexandr a înaintat cerere de recurs prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel din 18 mai

2017 cu remiterea spre rejudecare a cauzei în instanța de apel.

Pledând pentru admiterea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționând în acest sens că nu a participat la examinarea cauzei în fond, nu a fost citat în mod legal de către instanța de judecată și nici hotărârea judecătorească nu i-a fost comunicată.

Notează că, despre existența actului judecătoresc a aflat de la executorul judecătoresc Tâlmaci Roman, la 03 aprilie 2017 cât i-a comunicat despre intentarea procedurii de executare.

Consideră recurentul că, din materialele dosarului rezultă univoc că prima instanță nu a întreprins măsuri reale de citare a apelantului la adresa de domiciliu, în XXXXXXXXXXXX. Or, pe adresa indicată de către instanță - XXXXXXXXXXXX- apelantul nu locuiește din octombrie 2013.

Accentuează recurentul că, nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii și nici nu l-a recepționat.

Mai indică că la dispunerea citării publice a apelantului, instanța de judecată s-a condus de informația de la ÎS CRIS „Registru”, care avea o vechime de un an de zile.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că încheierea instanței de apel a fost emisă la 18 mai 2017, iar recursul nemotivat a fost depus la 24 mai 2017, astfel Colegiul consideră recursul declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 09 noiembrie 2015, BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Rotari Alexandr, solicitând încasarea de la Rotari Alexandr în beneficiul BC „Investprivatbank” SA, conform contractului de credit nr. 31-PF-08 din 21 februarie 2015 datorie în sumă de 3 500 496,18 lei și cheltuielile de judecată.

Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea, a hotărât încasarea de la Rotari Alexandr în beneficiul BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, cu titlu de datorie cu calculele aferente suma de 3 500 496,18 lei. De

asemenea, s-a încasat de la Rotari Alexandr în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 25 000 lei.

Considerând ilegală hotărârea instanței de fond, la 04 aprilie 2017 Rotari Alexandr a depus cererea de apel prin care a solicitat repunerea în termenul de depunerea a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Instanța de apel prin încheierea din 18 mai 2017 a respins cererea apelantului Rotari Alexandr privind repunerea în termen de declararea a apelului, a restituit cererea de apel ca fiind depusă înafara termenului legal și a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

În conformitate cu art. 369 alin. (1), lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Potrivit art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

Iar, potrivit art. 105, alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează

personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Aici, Colegul reține că la materialele cauzei lipsește dovada expedierii în adresa lui Rotari Alexandr a copiei acțiunii, a citației sau înștiințării, mai mult ca atât nefiindu-i expediată nici dispozitivul hotărârii.

Astfel, după cum denotă materialele cauzei, cauza civilă în prima instanță a fost examinată fără înștiințarea legală a lui Rotari Alexandr, or, citațiile pentru data de 31 martie 2016, 02 iunie 2016 și 27 septembrie 2016 au fost returnate de către oficiul poștal, ca nereclamat.

Urmare a celor menționate, instanța de recurs constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017 este una nemotivată, concluziile fiind expuse într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în cererea de apel în raport cu materialul existent la dosar, precum și normelor de drept ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 193 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

În situația dată, reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs consideră că la judecarea cauzei era necesară verificarea tuturor argumentelor apelantului în coraport cu materialele cauzei, conform cadrului legal ce guvernează raportul juridic supus judecării.

Mai mult, se constată că instanța de apel a adoptat încheierea de respingere a cererii de repunere în termenul de apel și restituire a apelului fără a se pronunța asupra tuturor argumentelor formulate în cererea de apel.

Astfel, Colegiul consideră că circumstanțele supra relatate au fost ignorate de instanța de apel, nefiindu-le date o apreciere cuvenită, or, urmau a fi examinate în cumul cu alte probe materiale.

Prin urmare, argumentele expuse urmau a fi apreciate și examinate în ansamblu cu alte probe din dosar, în conformitate cu art. 130 alin. (4) Cod de procedură civilă, care indică că, ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

În concluzie, instanța de recurs reține că cele descrise incontestabil indică la examinarea superficială a acțiunii, fără a fi examinate toate argumentele indicate de apelant prin prisma prevederilor legale, ce guvernează raportul juridic în litigiu.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție consideră prematură concluzia instanței de apel vis-a-vis de cererea de repunere în termen a apelului, în cazul în care a examinat superficial cererea de apel, invocând în motivarea soluției de respingere a cerinței de repunere în termen faptul că pârâtul – apelantul a cunoscut despre prezentul litigiu, fiind citat la ședința de judecată prin citație cu aviz de recepție (f.d.20, 22, 25-27), în cazul în care materialele cauzei nu denotă acest fapt.

Or, conform art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea încheierii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

Distinct de cele arătate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare.

La rejudecarea pricinii instanța urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Rotari Alexandr.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca Comercială „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, împotriva lui Rotari Alexandr privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea